

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ І КУЛЬТУРИ ІМ. П.І. МАЙБОРОДИ»

«Погоджено»

Завідувач відділення

 В.Коломєєць

Голова студентської ради

ПОЛОЖЕННЯ
про вибіркові навчальні дисципліни
та порядок їх обрання здобувачами освіти
в комунальному закладі
«Запорізький фаховий коледж мистецтв і культури ім. П.І. Майбороди»

Розглянуто та схвалено
Педагогічною радою
КЗ ЗФКМК ім.П.І.Майбороди
Протокол № 8
від «05» травня 2026р.

Голова педагогічної ради

Євген ПРОКОФ'ЄВ

Введено в дію
наказом директора
КЗ ЗФКМК ім. П.І. Майбороди
№ 76-001 від «05» 05 2026р

1. Загальні положення

1.1. Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання здобувачами освіти (далі – Положення) в Запорізькому фаховому коледжі мистецтв і культури ім. П.І.Майбороди (далі – Коледж) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», визначає права осіб, які навчаються в Коледжі на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньо-професійної програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить не менше 10% загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для ОПП освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». Варіативна частина ОПП містить цикл дисциплін за вибором навчального закладу (рішення педагогічної ради Коледжу) і цикл дисциплін вільного вибору студентів. Дисципліни за вибором навчального закладу визначаються особливостями регіональних потреб у фахівцях певної спеціальності та спеціалізації, певним досвідом підготовки фахівців у навчальному закладі, особливостями наукових шкіл.

Дисципліни вільного вибору студентів можуть бути орієнтовані на задоволення їх освітніх і культурних потреб, додаткову фундаментальну і спеціальну підготовку.

1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти (студента) – це дисципліни, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибірових дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибірових навчальних дисциплін Коледжу (далі – Каталог).

1.3. Каталог – це перелік дисциплін вільного вибору здобувачів для певного рівня освіти за циклами загальної та професійної підготовки, який є уніфікованим для всіх рівнів освіти та спеціальностей Коледжу. Каталог формують голови циклових комісій до початку навчального року, забезпечують також підготовку відповідного навчально - методичного контенту для дисциплін, включених в Каталог, та його розміщення в електронній бібліотеці Коледжу.

1.4. Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти складається з обов'язкових, вибірових, практичних компонентів та атестації.

1.5. Вибіркові компоненти формуються з навчальних дисциплін загальної та спеціальної підготовки. Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, або опанування додаткових компетентностей, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Коледжу, врахування вимог національного та регіонального ринків праці тощо.

1.6. Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти передбачає вибір окремих дисциплін з Каталогу на відповідний навчальний рік, семестр.

1.7. На кожен навчальний рік розробляється Індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти, що включає всі дисципліни (обов'язкової та вибірової компонент) з врахуванням структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін, що визначають зміст освітньої програми за певною спеціальністю.

1.8. Обов'язкова кількість та обсяги кредитів ECTS вибірових навчальних дисциплін відображені у освітньо-професійній програмі (далі ОПП), навчальному плані підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Вибіркові навчальні дисципліни представлені у пояснювальній записці до навчального плану відповідної спеціальності (ОПП) переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни за спеціальністю, так і дисципліни за уподобанням (з інших ОПП) здобувача освіти, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю. Здобувач фахової передвищої освіти має право обрати

навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із іншої ОПП, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

1.9. Перелік дисциплін вільного вибору переглядається цикловими комісіями щороку. Зміст вибіркових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також науково-дослідницьку діяльність викладачів. Вивчення вибіркових навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі та затвердженим розкладом навчальних занять.

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами фахової передвищої освіти вибіркових навчальних дисциплін

2.1. Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркових дисциплін:

- подання цикловими комісіями до відділення переліку дисциплін запропонованих для вільного вибору студентам ;
- формування цикловими комісіями Каталогу навчальних дисциплін з описами для вільного вибору студентам (за курсами і семестрами);
- для формування індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти на певний навчальний рік в розрізі семестрів, складається Інструкція для студентів щодо особливостей вибору дисциплін, проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркових навчальних дисциплін, наводяться їх обсяги, кількість у розрізі дисциплін за спеціальністю та за уподобаннями. При цьому слід враховувати, що загальний обсяг дисциплін (обов'язкових та вибіркових) у семестрі має становити 30 кредитів ЕСТС, в навчальному році – 60;
- розміщення на сайті Коледжу Інструкції та Каталогу, ознайомлення з ними здобувачів фахової передвищої освіти;
- здійснення вибору здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін з Каталогу і формування груп студентів для вивчення вибраних дисциплін за курсами, семестрами. Підготовка проекту наказу директора щодо формування списків груп здобувачів фахової передвищої освіти (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою у одній групі) і організація вивчення вибіркових навчальних дисциплін;
- головам циклових комісій, класним керівникам академічних груп до 15 квітня забезпечити проведення процедур формування вибіркових компонентів індивідуального навчального плану;
- вивчення дисциплін за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти може розпочатися з 3,4.5, 6, 7 семестрів (залежно від ОПП);
- подання здобувачем фахової передвищої освіти до 15 травня заяви на ім'я директора Коледжу про перелік вибіркових навчальних дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році. Заяви здобувачів фахової передвищої освіти зберігаються у відділенні;
- на підставі поданих заяв завідувач відділення складає списки здобувачів фахової передвищої освіти та формують їх у групи з чисельністю не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою у одній групі;
- після закінчення процедури обрання вибіркових навчальних дисциплін завідувач відділення формує проект наказу. На підставі оприлюдненого проекту наказу формується уточнений контингент студентів із зазначенням дисциплін та кількості студентів, що обрали їх для вивчення;
- у разі, якщо для вивчення окремої вибіркової навчальної дисципліни не сформовано групу з мінімальною кількістю здобувачів фахової передвищої освіти, то здобувачам повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік дисциплін, які

не будуть вивчатися. Після цього здобувач протягом тижня повинен обрати іншу дисципліну, для вивчення якої є кількісно сформована група.

- здобувач освіти, який не визначився з переліком вибіркових навчальних дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення тих дисциплін, які визначить гарант освітньої програми, голова циклової комісії;
- обрані здобувачем фахової передвищої освіти вибіркові навчальні дисципліни вносяться до Індивідуального навчального плану студента та включаються в навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік. З моменту внесення вибіркових навчальних дисциплін до Індивідуального навчального плану студента такі дисципліни набувають статусу обов'язкових до вивчення.

3. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

3.1. До викладання вибіркових навчальних дисциплін можуть бути залучені циклові комісії Коледжу, педагогічні працівники, навчально-методичне та інформаційне забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності циклової комісії якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів фахової передвищої освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями. Циклові комісії несе відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін.

3.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркових навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти, до 01 січня кожного навчального року подають витяги з протоколів засідання циклових комісій щодо внесення змін до ОПП на наступний навчальний рік.

3.3. Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін, науково-педагогічним, педагогічним працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи за узгодженням з гарантом освітньої програми та завідуючим відділенням.

3.4. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркових навчальних дисциплін у ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій Коледжу із залученням гаранта освітньої програми, стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

4. Процедура перезарахування кредитів

4.1. У разі поновлення, або переведення здобувачів вищої, фахової передвищої освіти перезарахування вибіркових дисциплін проводиться завідуючим відділення та головою циклових комісії на підставі академічної довідки, виданої здобувачу освіти в установленому порядку.

4.2. Процедура перезарахування обсягу кредитів вибіркових навчальних дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу здобувачем фахової передвищої освіти проводиться відповідно Положення коледжу про перезарахування дисциплін.

4.3. В окремих випадках директором Коледжу може прийматися рішення щодо перезарахування вибіркових навчальних дисциплін здобувачам фахової передвищої освіти, які були освоєні ними в рамках програм академічної мобільності.

4.4. Внесення змін до порядку реалізації вільного вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється за згодою органів студентського самоврядування Коледжу.